

Scrisoarea de dragoste
Textul epistolar
Correspondență Mihai Eminescu - Veronica Micle

Draga mea Veronică,

Ca eu să nu-ți scriu e de înțeles. Bolnav, neputând dormi nopțile și cu toate astea trebuind să scriu zilnic, nu am nici dispoziție de a-ți scrie ție, căreia aș vrea să-i scriu închinăciuni, nu vorbe simple.

Dar tu care ai timp și nu ești bolnavă să nu-mi scrii e mai puțin explicabil. Tu trebuie să fii îngăduitoare cu mine, mai îngăduitoare decât cu oricine altul, pentru că eu sunt unul din oamenii cei mai nenorociți din lume.

Și tu știi care este acea nenorocire. Sunt nepractic, sunt peste voia mea grăitor de adevăr, mulți mă urăsc și nimeni nu mă iubește afară de tine. Și poate nici tu nu m-ai fi iubit câtuși de puțin, dacă nu era acest lucru extraordinar în viața mea care e totodată o extraordinară nenorocire. Căci e bine ca omul să fie tratabil, maniabil, să se adapteze cu împrejurările și să prinză din sbor puținul noroc care îl dă o viață scurtă și chinuită, și eu nu am făcut nimic din toate acestea, ci te-am atras încă și pe tine în cercul meu fatal, te-am făcut părtașă urei cu care oamenii mă onorează pe mine. Căci acesta e singurul reazim al caracterului meu - mă onorează ura lor și nici nu mă pot închipui altfel decât urât de ei.

Dar tu pentru aceasta nu trebuie să mă bănuiești, tu rămâi cum ai fost și scrie-mi. Tendința mea constantă va fi de a-mi împlini fângăduințele curând ori târziu, dar mai bine târziu decât niciodată.

Sunt atât de trist și e atât de deșartă viața mea de bucurii, încât numai scrisorile de la tine mă mai bucură. A le suspenda sau a rări scrisorile tale m-ar durea chiar dacă n-ai mai iubi pe mine.

Scrie cu degetele pe cari le sărut.

(1880 Februarie)

București 3 Mai 1880

Stimabilă Doamnă și respectata mea amică,

Dacă v-am putut trimite atât de repede scrisorile în cestiune, cauza e că ele au fost totdeauna la mine; pentru actele cerute veți binevoi a îngădui una sau două zile ca să le caut în vravul meu de cărți, nearanjate încă din lipsă de timp și legate în teancuri tocmai în acele nefericite zile de Paști, singurele libere pe care le-am avut de atâta timp și pe care le-am întrebuițat la legarea în teancuri a cărților. În orice caz, stimabila mea Doamnă, sper a nu-mi atrage din nou supărarea DV. și Vă rog de mii de ori să mă iertați, dacă nevoind a Vă lăsa fără răspuns imediat, nu alătur deja pe lângă actele în cestiune.

Vă mirați de graba - mie desigur penibilă și neplăcută - cu care V-am trimis scrisorile cerute. Uitați însă, se vede, scrisoarea DV. din urmă pe care V-am trimis-o asemenea și prin care mi-ați luat orice perspectivă de-a da lucrului o altă formă, decât cea dorită de DV. chiar.

O repet, Doamnă, nu insist câtuși de puțin de-a urni de pe umerele mele sarcina de vină ce mi se cuvine și ca omul, care ia orice amănunt asupra sa, după ce a luat totul împreună, nici nu mai gândesc să-mi ușurez sarcina, să atribuiesc altora sau împrejurărilor sau în fine numai greutăților momentane purtarea mea oricum ar fi fost.

Cât voi putea voi încerca să îndreptez ceea ce-am greșit; a silui împrejurările, iată singurul lucru pe care nu-l pot face prevăzând de mai-nainte zădărnicia unor asemenea încercări.

Sfârșesc scrisoarea mea prin părerea de rău că ați găsit de cuviință a-mi imputa fapte, pe care nu le cunosc, relatate DV. de persoane, pe cari asemenea nu le cunosc. În orice caz, în retragerea absolută în care trăiesc, a fost ceva nou pentru mine de-a afla despre ocupațiuni, cărora se pretinde că mă dedau sau despre petreceri, la cari se pretinde c-aș fi luând parte. Sunt atât de retras, Doamnă, și am atât de puțin interes pentru ceea ce se vorbește sau nu despre mine, c-un cuvânt toată viața mea e atât de simplă, cu toate greutățile ei, încât nici curiozitatea n-o am de-a ști cine și-a luat libertatea de-a zice că pretinde a mă cunoaște, nici curiozitatea de-a ști ce se vorbește.

O singură dorință am avut, dar dacă și oameni și împrejurări o fac să devină irealizabilă, nu voi fi eu acela care să impun unora, să siluesc pe celelalte. Toate merg, se vede, pe-un drum prescris de mai-nainte, asupra căruia puterea individului nu are nici o influență.

Repetând rugăciunea să binevoiți a îngădui vro două zile până să vă pot trimite actele rămân cu tot respectul

al DVoastre supus servitor

M. Eminescu